

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. marts 2021
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Line Herbæk Larsen
Sagsnr.: 2020-19-0293
Dok.: 1842860

Status for indsatsen mod utryghedsskabende lejre

1. Der følger af § 3, stk. 4, i ordensbekendtgørelsen¹, at det på steder, hvortil der er almindelig adgang, er forbudt at etablere og opholde sig i lejre af permanent karakter, som er egnede til at skabe utryghed i nærområdet.

Bestemmelsen er indsat ved bekendtgørelse nr. 305 af 31. marts 2017 og trådte i kraft den 1. april 2017. Baggrunden for bestemmelsen var, at det i sommeren 2016 blev konstateret, at der blev etableret lejrlignende ophold i det offentlige rum, f.eks. i offentlige parker og på offentlige gader og veje, hvor de pågældende personer sov og opholdt sig – ofte i længere tid ad gangen. Det kan indebære gener for omgivelserne i form af f.eks. støj, uro og uhumske sanitære forhold og kan give anledning til utryghed hos omkringboende og forbipasserende.

Justitsministerens adgang til at fastsætte regler om zoneforbud, der omfatter en kommune, følger af lov nr. 131 af 27. februar 2018 om ændring af lov om politiets virksomhed. Loven indeholdt imidlertid en udløbsklausul, hvorefter justitsministerens bemyndigelse bortfaldt pr. 1. marts 2021. Ved lov nr. 288 af 27. februar 2021 om ændring af lov om ændring af lov om politiets virksomhed blev udløbsklausulen dog ophævet, og justitsministerens bemyndigelse er således ikke bortfaldet.

Den 4. maj 2020 indgik regeringen sammen med Radikale Venstre, SF og Enhedslisten en aftale om præcisering af reglerne om utryghedsskabende

¹ Bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoner og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger med senere ændringer.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

lejligheder. Det fremgår bl.a. af aftalen, at der kun skal sættes ind mod de lejre, der har permanent karakter, og som skaber utryghed, ligesom der skulle gives politiet mulighed for at give en advarsel i stedet for et egentlig zoneforbud, der omfatter en kommune. Som følge heraf blev ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, og § 6, stk. 3, nyaffattet, jf. bekendtgørelse nr. 1094 af 29. juni 2020, der trådte i kraft den 2. juli 2020. Det fremgår endvidere af aftalen, at der løbende vil blive gjort status, og at partierne bag enighedspapiret vil få den første status i foråret 2021.

2. Justitsministeriet kan på baggrund af indberetninger fra Rigspolitiet oplyse følgende status for indsatsen mod utryghedsskabende lejre i 2017-2020:

”Rigspolitiet kan for så vidt angår antal sigtelser for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, om forbud mod etablering af og ophold i utryghedsskabende lejre oplyse følgende:

- Fra og med den 1. april 2017 til og med den 31. december 2020 er der rejst 554 sigtelser for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, hvoraf 2 sigtelser er rejst i perioden 1. december 2020-31. december 2020. Det bemærkes for så vidt angår de 2 sigtelser fra december 2020, at der er gjort indsigelse mod bødeforelægget, og at sagerne pr. 2. marts 2021 beror på indbringelse for retten. Der er i perioden 1. marts 2020-31. november 2020 ikke rejst sigtelser. Samtlige 554 sigtelser er rejst af Københavns Politi. Det er politikredsens vurdering, at der i langt de fleste tilfælde ved overtrædelse af den nu-gældende ordensbekendtgørelses § 3, stk. 4, har været grundlag for også at meddele zoneforbud, der omfatter en kommune.

For så vidt angår meddelte zoneforbud, der omfatter en kommune, i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, kan Rigspolitiet oplyse følgende:

- Fra og med den 1. april 2017 til og med den 31. december 2020 er der meddelt i alt 231 zoneforbud, der omfatter en kommune, i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, hvoraf Københavns Politi meddelte 32 zoneforbud i 2017, 148 zoneforbud i 2018 og 51 zoneforbud i 2019. Københavns Politi har ingen zoneforbud meddelt i 2020. Det bemærkes, at ud af de i alt 231 zoneforbud er 71 zoneforbud meddelt i henhold til de tidligere regler om zoneforbud på henholdsvis 400 og 800 meter, som gjaldt i perioden 1. juli 2017-8. maj 2018, hvor reglerne blev afløst af zoneforbud, der omfatter en kommune.

- Ud af de 231 zoneforbud er henholdsvis 6 zoneforbud meddelt til danske statsborgere, 192 zoneforbud til EU-borgere og 33 zoneforbud til tredjelandsstatsborgere i perioden 1. april 2017 til og med den 31. december 2020.
- Fra den 2. juli 2020, hvor politiet fik adgang til at meddele advarsler om zoneforbud, til og med den 31. december 2020 er der ikke blevet meddelt advarsler om zoneforbud, der omfatter en kommune, i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3.
- Politiets Udlændingekontrolsektion har i perioden 1. marts 2020-31. december 2020 ikke afholdt aktioner mod utryghedsskabende lejre, og Udlændingesektionen har i samme periode ikke ryddet lejre. Seneste afholdte aktion var i februar 2020. Ingen lejre blev i den forbindelse ryddet.
- Udlændingestyrelsen har i 2020 ikke truffet afgørelser om administrativ udvisning i forbindelse med ophold i utryghedsskabende lejre. Den seneste administrative udvisning i forbindelse med ophold i utryghedsskabende lejre fandt sted i oktober 2019.

Rigspolitiet skal bemærke, at optællingen er opgjort ved en manuel gennemgang og derfor er behæftet med en vis usikkerhed.

Københavns Politi har desuden oplyst, at politikredsen i 2019 og foreløbig i 2020 har oplevet, at tilrejsende i større grad end tidligere er søgt væk fra offentlige parker, ligesom hjemløse i mindre grad har etableret sig i lejre som defineret i ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4.

Det er Københavns Politis umiddelbare opfattelse, at det samlede regelsæt om utryghedsskabende lejre, herunder zoneforbud, har en præventiv effekt. Det er Københavns Politis vurdering, at politikredsens målrettede indsats mod utryghedsskabende lejre som følge af vedtagelsen af lov nr. 131 af 27. februar 2018 har haft en stor effekt, og at der er sket et målbart fald i antallet af lejre og anmeldelser herom siden 2018. Københavns Politi formoder, at denne tendens ville være fortsat, også selvom den ekstraordinære COVID-19-situation ikke var opstået.

Københavns Politi vurderer desuden, at zoneforbud for en kommune er mere håndterbare i praksis og lettere at håndhæve end de tidligere zoneforbud på henholdsvis 400 og 800 meter, da zoneforbud for en kommune ikke giver samme anledning til tvivl om zoneforbuddets omfang.

Det er samlet set Rigspolitiets vurdering, på baggrund af Københavns Politis umiddelbare erfaringer, at adgangen til at udstede zoneforbud, der omfatter en kommune, i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, kan have en præventiv effekt i forhold til etablering af og ophold i utryghedsskabende lejre af permanent karakter.”

3. Justitsministeriet kan desuden på baggrund af indberetning fra Rigsadvokaten oplyse følgende status:

”Rigsadvokaten kan for så vidt angår overtrædelser af zoneforbud, der omfatter en kommune, efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, jf. ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 2, oplyse, at Københavns Politi pr. 31. december 2020 har registreret i alt 8 tilfælde. Der er afsagt dom i 7 af sagerne, hvoraf 4 personer er blevet dømt. Der var tale om EU-borgere, og de blev alle idømt 7 dages fængsel. I den sidste sag skete der påtalefrafald.”

4. Justitsministeriet vil oversende næste status for indsatsen mod utryghedsskabende lejre til Retsudvalget i foråret 2022.

Nick Hækkerup

/

Niels Dam Dingsøe Petersen